Nr. 109 **Sibiiu, Marți 20 Septemvre (2 Octomvre) 1883.** *Anul XXXI*

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru **Sibiiu** pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru **monarchie** pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl
Pentru **străinătate** pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecesane Sibiiu, strada Măcelarilor 47
Corespondențele sûnt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refusă. — Articulii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru **odată** 7 cr., — **de două ori** 12 cr., — **de trei ori** 15 cr. rêndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Probă nouă de liberalism unguresc.

Biserica noastră are Statutul organic întărit de Monarch. Pe basa acestui Statut organic §. 130 în Archidiecesă s'au susținut conferențele învețătoresci, introduse de vr'o 20 ani și mai bine. Aceste conferențe învețătoresci, grupate în reuniuni, s'au într'unit în fie care an sub supraveghierea resp. conducerea unui comisar consistorial și au pertractat agendele fără nici un amestec din partea organelor statului, cari se mulțămeau cu un simplu anunț verbal despre întrunirea invețătorilor.

În acest an însă de sigur zelul învăpăiat de a se face simțită în toate superioritatea maghiarismului, au trebuit să provoace amestecul guvernanților în nevinovatele agende ale conferențelor învățătoresci.

Consistoriul nostru a denumit în acest an comisari consistoriali de aici, din centru. După raportul, ce ne-a sosit dela unul din acești comisari, protopresbiterul, Simeon Popescu, eată cum s'au desfășurat această ingerență, special în Turda și Dej.

Comisarul consistorial, sosind în Turda la 20 l. s'a informat numai decât, dacă s'a făcut sau nu avisul la poliție despre într'unirea Reuniunei? Aflând că acel avis nu s'a făcut, și că poliția pretinde, ca avisul să se facă în scris, a adresat oficiului polițian o hârtie oficială, prin care anunțând intrunirea învățătorilor, alătură tot odată și programa agendelor acelei întruniri. Cuprinsul hârtiei din cestiune e următorul: „la Nr. cons 2686 scol. 1883. „Prea onoratului oficiu polițian în loc. In calitate „de comisar consistorial am onoare a aduce la oficioasa „cunoscință a Prea onor. Oficiu polițian, că în urma „convocărei consistoriului nostru archidiecesan dto „ 4 Iulie a. c. Nr. 2686 scol., mâne în 2 Septem„vre n. se va într'uni Reuniunea învățătorilor ro„mâni gr. or. din districtul Turdei în adunare ge„nerală în edificiul scoalei române din loc și sub „controla mea și după alăturata programă își va „pertracta agendele până în 5 l. c. — Cu stimă „etc. Turda, 1 Sept, n. 1883. Comisariul consisto„rial Simeon Popescu, protopresbiter.“

Programa din cestiune este următoarea: „Pro„grama adunărei generale a reuniunei învățătorilor „români gr. or. din distr. Turdei, convocată la „Turda pe 2—5 Septemvre a. c.

„1. Deschiderea adunărei generale de preșe„dintele reuniunei Teodor Ciortea, paroch în Co„jocna.

„2. Publicarea statutelor întărite de Consist. „archid. și constituirea definitivă a reuniunei.

„3. Esplicarea §§.-lor 61—70 din Normativul „scolar și espunerea practică a manuărei condicelor „scolare — prin comisariul consist. Sim. Popescu.

„4. Prelegeri de model — ținute de învățători.

„5. Afacerile curente ale reuniunei (cu rapor„tul general al Comitetului ș. a.) Turda 1 Sept. „1883. Comisariul cons. Sim. Popescu.“

Cu acest anunț comisariul a trimis pe parochul nostru de acolo V. Bologa spre a-l presenta poliției locale.

Parochul nostru se întoarce cu anunț cu tot și raportează, că căpitanul de poliție i-a respins anunțul, declarând că în puterea legei nu'l primesce decât numai în limba statului, după cum recercase deja în scris pe președintele reuniunei, carele îi făcuse din Cojocna un anunț în scris despre într'unirea comitetului reuniunei. Și trebue să se scie bine, că în Turda nici o adunare bisericească sau scolară nu se poate sêvîrși fără binecuvêntarea și eventual presența onoratei poliții locale.

Vêdênd comisariul consistorial, că șeful poliției calcă în picioare legile esistente, a făcut arătare vicecomitelui comitatului Turda-Arieș. Și dela acesta i s'a răspuns că actele de ori ce natură trebuesc date în limba ungurească. Astfel spre a se pute ține ședințele reuniunei, s'a tradus programa, și s'a trămis la poliție.

A doua di, pe când comisariul era în biserică, servind la altariul Domnului, vine un comisariu de poliție, și-l provoacă, să-i dea în unguresce și anunciul. Se vede, că înaintea poliției din Turda nici altariul Domnului nu scutesce pe om de contur bări. Și fiindcă altarul Domnului nu e potrivit, pentru fabricarea de acte polițiane s'a răspuns polițaiului, să aștepte până după sêvêrșirea liturgiei.

S'au început apoi ședințele reuniunei, la cari au asistat dela început până la sfêrșit comisariul de poliție, cerênd a i se da în copie protocolul fie-cărei ședințe.

Vom nota aici o împregiurare foarte caracteristică: Toată lumea scie, că în asemenea locuri bunacuviință pretinde purtare europeană. Se vede însă că prin Turda încă n'a pătruns cultura europeană, ci numai cea ungurească, de oarece comisariul poliției s'a postat lângă comisariul consistorial și în tot decursul ședinței a fumat din țigară, ca și când ar fi fost în birt. Spre a nu împedeca cursul afacerilor comisariul consistorial l'a ignorat cu desêvêrșire.

Așa s'a întêmplat și în Dej. Se vede că organele statului au fost luat mesuri asemenea draconice față cu reuniunile noastre învățătoresci, de și nu sau esecutat în tot locul.

Nu vom face din partea noastră nici un comentariu.

Una însă nu o putem trece cu vederea, nu ca și când am spune ceva nou, ci spre a constata faptul numai. Statutul nostru organic, întărit de Maiestatea Sa impêratul prescrie că în toate afacerile bisericei noastre limba oficioasă este cea română. Cum că organele statului calcă și dispositiile acestea, e dovadă vie, despre liberalismul dela noi.

Revista politică.

Sibiiu, în 19 Septemvre

Începem esprimându-ne părerea de rêu, că nu dispunem de spațiul trebuincios pentru a reproduce astădi după „P. Ll.“ o desmințire eclatantă atât la adresa lui „P. Ll.“ cât și a celorlalte diare unguresci, care înegreau pe românii din Austro-Ungaria de irredentiști. Desmințirea este după părerea noastră cu atât mai prețioasă, cu cât vine dela un neromân, dela fostul comite suprem din comitatul Caraș-Severinului P a t y á n s z k i. Cuprinsul declarațiunei fostului comite suprem culmineză într'aceea, că cunoasce ca funcționar de 22 ani în comitat poporațiunea și aceasta nu merită a fi s t i g m a t i s a t ă; ea, poporațiunea, și-a împlinit pururea datorințele patriotice și de sigur și le va împlini bucuros și în viitoriu; căci și dacă ar călêtorì cât de mulți agitatori prin comitat nu ar fi așa periculoși ca astfel de acusări nedrepte.

„Ung. Post“ spune că adunarea generală a comitatului Caraș-Severin a hotărît a se trimite o deputațiune de 15 membrii spre a întêmpina la Seghedin pe Majestatea Sa împêratul și regele.

Afacerea c r o a t ă a ajuns deja la formularea pretensiunilor croate în puncte anumite, dela care se face atârnătoare participarea croaților mai departe la desbaterile dietale. Un diar de frunte dicea mai în dilele trecute, că absentarea deputaților croați din dieta Ungariei va fi pentru ministrul president Tisza un sprigin, care'i va face posibilă remânerea și mai departe pe fotoiul ministerial. Eri și astădi diarele cele mari aduc telegrame și raporturi lung.

FOIȚA.

Cristian Waldo

sau

CĂILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus din franțozesce de E. B.)

(Urmare).

Larrson nu se putu reține a nu rîde de veselia lui Cristian.

— Ciudat om ești, îi dise el. În unele momente îmi pari paradocs, într'altele mă întreb, dacă nu ești un înțelept așa de mare ca Diogene, care-și sparse cupa, ca să bea chiar din isvor.

— Diogene! dise Cristian, mulțămim! cinicul acesta mi-a părut totdeauna un nebun plin de vanitate. Ori și cum, decumva a fost el filosof adevărat și a voit, să probeze oamenilor de pe vremea sa, că poți fi fericit și liber fără să te afli bine, el a uitat temelia principiului său: adecă, că nu poți fi fericit și liber fără lucru folositor, și adevărul acesta are valoare în toate timpurile. A se mărginì la strictul necesar, pentru a consacra dilele și forțele sale unei opere generoase, nu înseamnă a jertfi ceva, ci a'și câștiga stima de sine, pacea sufletului; dară, fără ținta aceasta, stoicismul nu este altceva decât o prostie și eu aflu de mai cuminți și mai amabili pe aceia, cari mărturisesc pur și simplu, că nu sûnt buni de altceva, decât de a se desfăta.

Povestind așa, călêtorii nostri sosiră în apropierea locuinței țărănesci, unde erau așteptați. Ea era așa bine legată cu terasele naturale a muntelui, încât fără fumul din urloiu nu o ai fi putut deosebì din depărtare.

— Ai să vedi un om foarte brav, dise majorul către Cristian, un model de fălnicie și simplicitate dalecarliană. Mai este în casă o ființă cam neplăcută, dară poate că nu o vom vedè.

— Cu atâta mai rêu! rêspunse Cristian; eu sûnt curios de toți oamenii și de toate lucrurile în țeara aceasta neplăcută?

— O soră a dannemanului, o fată bătrână idiotă sau nebună, precum se dice, odinioară foarte frumoasă. Se spun despre ea multe istorii bizare. Lumea pretinde că baronul Olaus o a făcut mamă, și baroneasa, soția sa (aceea, pe care o poartă în inel), a răpit și a ucis copilul din jaluzie retrospectivă. Aceasta ar fi pricina alienărei spiritului acestei sêrmane fete. Dară eu nu-ți pot garanta nimic din toate aceste, și eu puțin mă interesez de o creatură învinsă de frumsețele omului de zăpadă. Ea este uneori foarte uricioasă cu cântecele și sentințele sale; alte ori ea este nevêzută sau mută. De o am găsì într'una din dilele aceste! Eată-ne sosiți. Întră iute și te încălzesce, până ce caporalul și locotenentul descarcă merindele noastre.

Dannemanul Joe Boetsoi era în pragul ușei sale. El era un bărbat frumos, la vr'o patru deci și cinci de ani, cu trăsături dure, ce contrastau cu o privire blândă și limpede. El era îmbrăcat foarte curat și îi întimpină fără multă grabă, cu căciula în cap, cu aer vrednic și cu mâna deschisă.

— Bine ai venit! dise el către major; pretinii tèi sûnt și ai mei (țeranul dalecarlian dice către toată lumea tu, chiar și regelui.)

Și el întinse mâna și lui Cristian, lui Osburn și caporalului.

— Eu v'am așteptat, dară pe lângă toate aceste să nu gândiți a găsì la mine multe bogății și merinduri. Tu scii, majorule Larrson, că țeara este sêracă: dară tot ce am este al tèu și a pretinilor tèi.

— Să nu-ți faci nici o nerênduială în casa ta, dannemane Boetsoi, rêspunse majorul. De așì fi venit singur, ți-așì fi cerut orz și bere, dară fiindcă am adus trei pretini, m'am îngrigit dinainte, ca să nu te supêr.

Apoi isbucnì între oficer și țêran o desbatere în limba dalecarliană, ce Cristian nu o înțelegea. Locotenentul însă i-o esplică, până ce se deschisera coșurile.

— Adevărat, noi am adus, îi dise el, destule, ca să facem un dejun de doamne-ajută în coliba aceasta; dară, de și s'a escuzat, că n'are nimic bun a ne oferì, bravul țêran s'a făcut chieltueli, și ușor se vede în fața-i posomorâtă, că îngrigirile noastre

www.digibuc.ro

despre negoţierele croate ungaresci. Într'aceea „Narodne Novine“ de Sâmbătă publică scirea curioasă, că agenţi Starcericiani percurg fruntăria dalmatină şi sumuţă poporaţiunea la revoluţiune. Şi se dă oamenilor, arvună de câte o sută de floreni şi li se pune în perspectivă câte 3 fl pre di. Parola ce li se dă este: „Contra maghiarilor! A sosit timpul de a scutura jugul lor!“ Soldaţi nu se primesc, aceasta ar fi contra voinţei „împĕratului celui tinĕr.“

„N. fr. Presse“ spune, că deputaţii ruteni nu vor mai stărui pentru împărţirea în două administrativă a Galiţiei, ci se vor mărginì pe lângă o formulare precisă a desideriilor şi postulatelor rutenilor, pe care le vor înainta la dietă cam în următoarele puncte: 1. Limba ruteană sĕ fie perfect îndreptăţită, egal cu cea polonă în Galiţia resăriteană. 2. Funcţionarii politici autonomi din Galiţia rĕsĕriteană sĕ fie în stare a funcţiona în limba ruteană, ca şi în cea polonă. 3. Insigniile imperiale şi provinciale sĕ poarte în Galiţia rĕsăriteană mai întâiu inspripţiune ruteană şi apoi polonă. 4. Autorităţile sĕ fie îndatorate a corespunde cu comunele şi părţile rutene *ex offcio* în limba ruteană. 3. In toate scoalele din Galiţia rĕsăriteană limba instrucţiunei sĕ fie cea ruteană. 6. Presentaţiunea preoţilor în viitoriu sĕ nu o facă posesorul polon, ci comitetul bisericesc din comună. 7. Partida polonă în viitoriu sĕ se reţină dela înfluinţarea alegĕtorilor în cercurile electorale rutene. 8. În comitetul provincial sĕ fie trei representanţi ai polonilor şi trei ai rutenilor, 9. Fondurile provinciale sĕ nu se mai întrebuinţeze numai spre scopuri polone, ci în proporţiune corespundĕtoare şi spre scopuri rutene. 10. Legislaţiunea sĕ nu se amestece în cestiuni de gramatică, de ortografie şi de alfabet. 11. Dieta sĕ lucre contra invasiunei iesuiţilor.

Retragerea cabinetului actual din Serbia este din unele părţi considerată ca lucru decis. Cine va urma la ministeriu, este până acum o enigmă neresolvată. Este curios, că pe lângă toată crisa de cabinet şi de partide, regele Milan are timp şi dispoziţiune de a petrece pe la manevre, vênători şi prânduri.

Din Bulgaria ne spun telegramele din urmă că orisontul politic este senin de tot. Atât din cameră cât şi din ţeară sosesc numĕroase dovedi despre aderenţă cătră principele Alexandru. „Telegraful“, care respândise scirea, că principele Alecsandru are sĕ „plece“, în numĕrul sĕu de Duminecă scrie: „Ceea ce nu s'a întêmplat acum, avem convingerea, că se va întêmpla cât de curênd. Alecsandru de Battemberg nu poate sĕ stea în Bulgaria, interesele Rusiei cer sĕ fie altcineva, pe care nu-l spunem aci.“

Cine va fi acel alt cineva, nu scim. Tot ce scim din ziare e, că principele Caraghiorghevici petrece în România. Sĕ fie el candidatul ascuns? Nu ne vine a crede.

Germania a serbat în 28 Septemvre n. sfinţirea monumentului „Germania“, ridicat la Rüdesheim în aproprierea Rinului.

Ţarul Rusiei se întoarce la Kopenhagen numai în 11 Octomvre n. Se vorbesce de nou de o întêlnire cu împĕratul Wilhelm.

Raport

asupra activităţii adunărei generale a „Reuniunei învĕţătorilor români greco-orientali din districtul X (Braşov) al archidiecesei Transilvaniei“ ţinută la Braşov în 19—22 August st. v. 1883 sub presidiul ordinar, asistând ca comisar consistorial Dl profesor dela institutul teologic pedagogic din Sibiiu Demetriu Comşa.

Conform circulariului convocător al Venerab. Consistoriu Archidiecesan Nrul 2686 scol. învĕţătorii aparţinĕtori reuniunei districtul X (Braşov) se întrunirĕ la ziua prefiptă, adecă la 19 Aug. a. c. în una din salele gimnasiului român greco orient. din Braşov.

Reasumând esenţia agendelor, cu cari s'a ocupat reuniunea în adunarea generală ordinară din sesiunea acestui an, resultatele dobândite în decursul a V şedinţe, ce s'au ţinut, se esprimă prin următoarele puncte:

Nrul 1. Preşedintele printr'o cuvêntare acomodată momentului, accentuează însemnătatea instrucţiunei şi a educaţiunei preste tot, face o revistă generală asupra reuniunei noastre dela înfiinţarea ei până în momentele de faţă, precum şi asupra stadiului de transiţiune, prin care a trecut ea, salută în termini călduroşi pe onor. comisar consistorial Demetriu Comşa, şi făcênd apel la interesul cel viu, la zelul şi activitatea posibilă adunărei generale spre resolvirea agendelor sale, declară prima şedinţă a adunărei generale ordinare din acest an de deschisă.

ad. 1. Adunarea generală ia spre plăcută cunoscinţă pĕtrundĕtoarele cuvinte ale presidiului.

Nrul 2. Se dă cetire raportului general al comitetului central despre activitatea acestuia în decursul anului 1882/83.

ad. 2. Comisiunea aleasă din membrii: George Zachariă, Ioan D. Pĕtraşcu, Const. Tişca, Nicolau Muntean şi Ioan Capĕtă, — pentru censurarea raportului general al comitetului central, 'şi cetesce în şedinţa a IV (21 August) prin referintele ei Nicolau Muntean referada asupra activităţii comitetului central, carea se reasumă în 3 puncte şi anume: *a)* Efectuirea concluselor adunărei generale din 1882. *b)* Activitatea comitetului în sfera administrativ-economică şi *c)* Activitatea comitetului în privinţa promovărei intereselor spirituale a reuniunei.

Adunarea generală votează — comitetului central pentru zelul şi activitatea sa — mulţămită.

Nr. 3. Conform circulariului Venerab. Consistoriu archidiecesan de sub Nr. 2686 scol. presidiul supune adunărei generale spre pertractare obiectele, de cari se face menţiune în circulariu.

ad. 3. Preste alinea *a)* din circulariu, care tractează despre publicarea statutelor reuniunei, se trece la ordinea zilei, de oare ce statutele reuniunei noastre încă n'au primit clausula de întărire din partea Venerab. Consistoriu archidiecesan.

al. *b)* Pertractarea instructivă a părţilor mai însemnate ale normativului scolar din 1882.

La recomandarea On. Comisar consistorial se dă cetire §§-lor 1—15, §§-lor 61—70 inclusive. Paragrafii cetiţi, precum şi interesantele şi instructivele deslușiri şi esplicări date de cătră asesorul consistorial şi referentele scolar Dnul Anania Trombitaş — (carele cu ocasiunea părticipărei Dsale la şedinţele adunărei generale a Asociaţiunei transilvane ţinute la Brasov a binevoit a lua parte la două din şedinţele adunărei generale a reuniunei noastre învĕţătoresci) la diferinţii §§-i, se ascultă de cătră adunarea generală cu cel mai viu interes şi cu atenţiune incordată. În special numitul Domn referente asesor consistorial dă importantă şi momentuoasă deslușire cu respect la § 69 din normativ, cari sûnt de următorul cuprins; „În ceea ce privesce ingerinţa inspectorului regiu unguresc de scoale cu referinţă la visitaţiunea scoalelor poporale se atrage atenţiunea învĕţătorilor, cumcă conform dispositiunilor legei esistente intrarea in scoală a inspectorului regiu de scoale se poate face numai sub asistenţa parochului local ca director scolar şi a comitetului parochial.“

Ocasionalminte menţionatul dl referente dă deslușiri şi la impregiurarea aceea, că cum e de a se esplica contribuirea teologilor aflători în statul învĕţătoresc la fondul de pensiune al statului. Anume spre liniscirea internă a învĕţătorilor teologi, le dă esplicări, cumcă respectivii părăsind cariera învĕţătorească şi întrând în statul preoţesc sumele contribuite în favorul fondului de pensiune al statului nu li sûnt perdute pentru ei, ci conform dispositiunilor legei au ale pretinde dela inspectoratele de dare şi le vor şi căpĕta însĕ fără interese.

Cu privire la § 66 din Normativ se esprimă în adunarea generală dorinţa, ca sĕ se întroducă în toate scoalele resp. clasele scoalelor populare câte un orologiu spre orientarea acurată în timp atât a învĕţătorilor, cât şi a elevilor.

§ ul 68 se tractează în combinaţiune cu alinea *b)* din pectul 4 al circulariului desmenţionat, cu referinţă la introducerea invĕţătorilor în purtarea matriculelor etc.

Onoratul comisar arată menitiunea blanchetei intitulate „consemnarea pruncilor“ etc. precum şi modalităţile, că cum au a se conforma învĕţătorii la folosirea acestei blanchete. Recomândă în special — intre altele — a se şterge titul „consemnarea“ şi a se înlocuì cu titula „registru“; recomândă mai departe, ca coalele astorfel de blanchete sĕ fie paginate spre evitarea tuturor consecinţelor, ce ar putè obveni din nepaginarea lor.

Nr. 4. Presidiul presentează adunărei generale raportul casariului.

ad. 4 Raportul din cestiune se predă unei comisiuni constatătoare din membrii Dometiu Dogar, Stefan Dragomir, Zacharia Pop, Ioan Maximilian şi Nicolau Reit. Referentele comisiunei Stefan Dragomir referează, cumcă averea reuniunei constă de present din 924 fl. 77 cr. plus 154 fl., ce sûnt a se încasa dela membrii reuniunei remaşi în restanţă cu solvirea tacselor.

Nr. 5. Preşedintele presentează rugarea învĕţătorilor N. Pârvu şi I. Bucşa pentru a fi escusaţi pentru absenţiile lor dela 3 şedinţe premergĕtoare, adăugênd cumcă absentarea lor a provenit din neprimirea la timp a circulariului convocător consistorial.

ad 5. Se decide a nu se escusa astfel de absenţii, până nu se vor produce documente autentice, prin cari sĕ se constate motivele adevĕrate, ce au provocat absentările.

Nr. 6. Anastasiu Bârsan, învĕţător în Dârste în a V şedinţă ocupă atenţiunea adunărei generale printr'o prelegere practică din limba română (despre propositiunea şi părţile ei).

ad 6. După finirea prelegerei din cestiune se incinge o discusiune serioasă, la carea participă mai

---

îl vatămă şi îi fac efectul, ca şi când ne am îndoì de ospitalitatea sa.

— În casul acesta sĕ nu supărăm pe bravul om, sĕ ne ţinem merindele noastre şi sĕ mâncăm ce a gătit pentru noi. Casa sa se pare curată şi iată fetele sale slute, dară foarte elegante; ele aştern deja masa.

— Sĕ facem un arangiament, replică locotenentul; sĕ punem toate la olaltă şi sĕ invităm familia la mâncările noastre, precând şi noi acceptăm mâncările lor; o sĕ fac dannemanului propunerea aceasta . . . dacă va consimţì maiorul.

Locotenentul nu se hotărî nici când fără o restringere oarecare.

Propunerea, făcută de maior fu primită de danneman cu un aer pe jumĕtate mulţămit.

— Va fi dară, ziise el cu un surîs neliniscit, ca la nuntă, unde fie care îşi aduce mâncarea.

El totuşi acceptă; însĕ cu toate îndemnările lui Cristian, nu era nici vorbă a îngăduì şi femeile la masă. Aceasta era prea încontra datinelor, şi tinerii oficeri s'ar fi temut a apărè ridiculi propunênd dannemanului o vătămare aşa grea a dignităţii unui cap de familie.

Până ce se despacheta de o parte şi se povestea de altă parte, Cristian ecsaminà casa pe din afară şi pe din lăuntru. Era acelaşi sistem de clădire, ce-l vĕduse deja în gardul Stollborgului: bârne de brad astupate cu muşchiu, pe dinafară spoite roşu cu oxid de fer, un coperiş din coaje de meteacăn cu pământ şi cu glii pe deasupra. Ca sĕ nu se încarce coperişul peste măsură cu zăpadă, foarte abundantă în regiunea aceea muntoasă, ea fu măturată cu îngrigire şi capra dannemanului, de trei ori mai mare decât caprele din climatele noastre, îşi arată bucuria prin glasul ei plângĕtor, vĕdênd iarba verde la lumina ziilei.

În lăuntrul casei era o căldură, încât toţi lĕpădară blanele şi căciulele şi rĕmaseră în mânecile de cămaşă. Căscioara aceasta comoadă, şi spaţioasă pe lângă multe altele din localitate, era încă destul de mică; dar era elegant clădită şi galeria sa din afară, sub marginea coperişului, îi da aspectul confortablil şi pitoresc a unei vile din Sviţera. Într'o singură odaie scutită de frigul din afară prin o tindă mică, încăpea toată familia de cinci persoane: danemanul vĕduv, sora sa, un fecior de cincisprezece ani şi două fete mari. Soba era un cilindru din cărămizi de Olanda, patru picioare înaltă şi legată de un cămin; ea era aşezată în mijlocul casei. Solul brut era presĕrat, ca şi cu un covor, cu foi de brad, ce respândeau un miros plăcut şi sănĕtos.

Cristian se întrebà, unde durmea toată familia aceasta, căci el nu vedea decât două paturi înfundate în zid, ca şi paturile în corăbii. I se spuse că paturile acestea sûnt ale dannemanului şi a surorei sale. Copiii dorm pe bănci şi se copere cu blane.

— Ei, ziise maiorul cătră Cristian, care se informa despre toate cu curiositate, deşì sûnt obiceiurile munţilor nostri curate şi aspre, totuşi vei găsì un lucs particular în profesiunea gazdei noastre şi în bogăţia vênatului din regiunile aceste sĕlbatece. Ţi-am spus, că dannemanul Boetsoi este un vênător dibaciu, şi espert; dar ai sĕ scii că el este dibaciu, nu numai în urmărirea fearelor sĕlbatice, ci şi în arta ale ucide fără vătămare şi în prelucrarea peilor lor preţioase. Tot la dênsul venim, când voim ceva bun şi frumos cu preţ onest: pănuri din piele de viţei de căprioară, culcuşul cel mai rĕcoritor şi mai moale, se spală ca pânza; piei de urs negru cu pĕr lung, pentru căptuşala săniilor, mantale din viţel marin, impenetrabile pentru ploaie, zăpadă şi desele neguri tomnatice, ce sûnt mai penetrante şi mai nesănĕtoase decât toate altele; în sfêrşit rarităţi şi chiar curiosităţi în blănării, căci Joe Boetsoi a călĕtorit mult în ţĕrile reci şi susţine relaţii cu vênătorii ce îi trimit obiectele comerciului sĕu prin Laponii nomaţi şi Norvegianii traficanţi, prin caravanele acele ale Nordului, a căror cămile sûnt renii, şi a căror comerciu adeseori nu este altceva, decât un schimb a mărfurilor, ca în vechime.

Cristian era curios a vedè blănăriile aceste. Dannemanul credea, că el vrea sĕ cumpere ceva şi îl conduse împreună cu maiorul într'un şopron mic, unde erau pieile acăţate; el poftì pe Larrson a dispune de toate bogăţiile sale spre satisfacerea prietinului sĕu, fără a face un preţ, înainte de a-l primì.

— Tu te pricepi în trebile mele, ca şi mine, îi ziise el şi esci stăpân in casa mea.

www.digibuc.ro

mulţi arătându-şi fiecarele vederile sale. Se constată în fine, cum că prelegerea menţionatului învĕţătoriu a fost de model şi adunarea i esprimă mulţămirea şi satisfacţiunea sa.

Nr. 7. Învĕţătorul Domeţiu Dogar presentează — prin profesorul gimnasial şi membru al reuniunei Dnul Ioan Popea — adunărei generale un manuscript al sĕu intitulat: „ABCDar“ pentru invĕţarea vorbirei, a scrierei şi a cetirei, cu un adaus despre calcularea numerilor dela 1 până la 10.

ad 7. Elaboratul din cestiune se predă comitetului central spre censurare şi referare în sesiunea viitoare.

Nr. 8. În adunarea generală se dă din partea mai multor membrii espresiune diferitelor dorinţe şi adecă:

a) Că în lipsa ardentă de cărţi bune didactice pentru scoalele populare, măritul Consistoriu archidiecesan sĕ binevoiască a escrie premii pentru elaborarea lor.

b) Ca măritul Consistoriu sĕ provadă pe toţi învĕţătorii fără escepţiune de timpuriu cu circulariile convocătoare la adunările generale.

c) Că în ocasiunea ţinerei adunărilor generale viitoare sĕ se facă preparativele necesarii, ca acelea sĕ fie împreunate cu câte o producţiune literară şi musicală.

d) Membrul şi învĕţătorul dirig. din Rĕşnov G. Proca, învită reuniunea a ţinè adunarea generală ordinară viitoare în comuna Rĕşnov.

ad. 8 Toate espresiunile acestor dorinţe se ia spre plăcută cunoscinţă; în special în ceea ce privesce punctul *b)* se esprimă opiniunea, cumcă ar fi consult, ca fie-care scoală sĕ fie provĕdută cu câte un protocol de esibite, ca sĕ se constate primirea tuturor hărtiilor oficioase şi în special a circulariilor consistoriali convocătoare.

Învitarea şi propunerea învĕţătoriului G. Proca de a se ţinè adunarea generală viitoare în comuna Rĕşnov se primesce cu mulţămire.

Nr. 9. Preşedintele aduce la cunoscinţa onoratei adunări generale, cumcă doi membrii ai reuniunei s'au insinuat cu câte o disertaţiune pentru a se cetì în adunarea generală a anului acestuia şi adecă: membrul Iosif Maximilian cu disertaţiunea asupra temei: „Despre educaţiunea estetică în genere şi în special despre cultura simţului religios şi moral în copii,“ şi membrul Stefan Dragomir cu disertaţiunea asupra temei: „Principiul educaţiunei în legătură cu procedura disciplinară.“

ad. 9. Nefiind timp de ajuns pentru a se cetì în sesiunea aceasta, cetirea acestor teme se amână pe sesiunea viitoare.

Nr. 10. Preşedintele printr'o cuvêntare bine simţită dând espresiune mulţămirei şi satisfacţiunei dsale, lăudând pe membrii reuniunei pentru zelul, interesul cel viu şi pentru activitatea, ce au documentat'o întru resolvirea problemelor, ce au avut ale pertracta esprimându'şi special mulţămirile sale faţă de on. Comisar consistorial pentru activa-i participare la şedinţele adunărei generale declară ultima şedinţă a adunărei generale închieiată.

Nr. 11. Onoratul Comisar Demetriu Comşa mulţămesce presidiului pentru tactul şi înţelepciunea, cu care a condus agendele reuniunei în sesiunea aceasta.

ad 10. şi 11. Membrii reuniunei iea spre plăcută cunoscinţă cuvintele esprimate de onor. president, cât şi de onor. comisar consistorial.

Nr. 12. Învĕţătoriul G. Proca în numele reuniunei dă espresiune de mulţămită onoratului preşedinte al reuniunei dlui director gimnasial Stefan Iosif pentru binevoitoriul concurs al sĕu întru promovarea şi prosperarea reuniunei noastre.

ad. 12. Reuniunea întêmpina finea cuvêntului învĕţătorului G. Proca, cu dese esclamări de: sĕ trăiască.

Nr. 13. Pentru verificarea proceselor verbale din şedinţa a IV şi a V-a se alege o comisiune constătătoare din membrii Ioan Popea, Nicolau Oancea şi George Moian.

Cu aceasta se închieiă ultima şedinţă a adunărei generale a reuniunei învĕţătorilor rom. gr. or. din districtul al X Braşov al archidiecesei transilvane.

Şedinţele reuniunei au fost de un caracter cu atât mai momentos, cu cât ele au coincidat mai în acelaşi timp şi în acelaşi local, cu şedinţele adunărei generale a asociaţiunei transilvane pentru cultura şi înaintarea poporului român, şi cu cât la acelea luară parte între alţii spectabilii domni: Anania Trombiţaş, protopresbiterii Ioan Popescu, Iosif Barac şi Ioan Petric.

Iosif Maximilian
not. reiuniunei.

Varietăţi.

* (Pentru sĕrbătoreasca primire) a Maiestăţii Sale în Segedin şi giur se fac mari pregătiri. După cum sûntem informaţi şi clerul gr. or. şi în special cel român din părţile ungurene va fi representat cu această ocasiune prin P. S. S. Ioan Meţian, episcopul Aradului. Din prelaţii sĕrbi sûnt insinuaţi 3. Despre decursul festivităţilor de primire şi a celorlalte solemnităţi aranjate în onoarea prea înaltului monarch va fi publicul nostru informat prin corespondenţele originale ale unui colaborator al nostru. De sigur vor fi mulţi dintre cetitorii nostrii, cari au contribuit pentru nefericiţii esundării din 1879, deci n'a fi fără interes a afla, cum s'au folosit Segedinenii de aceste ofrande şi la ce a ajuns aci.

* Deputatul Dr. Iosif Gall, cetim în „P. Ll.“, că s'a bolnăvit rĕu de o aprindere de plumâni. Citatul ziar ia compătimind notiţă despre casul boalei, la care compătimire ne alăturăm şi noi.

* În şedinţa congregaţiunei municipiului Sibiiu din 8 Octomvre 1883 se vor ocupa prin alegere postul de pretore pentru cercul Cisnădiei şi postul de pretore adjunct pentru cercul Sebeşului.

Competenţii au sĕ-şi înainteze suplicele instruite conform art. de lege I. din a 1883 domnului preşedinte al comisiunei candidătoare.

* (Căi ferate.) După „Magyar Polgár“ ar fi numai o cestiune de timp realisarea unei linii ferate Murĕş-Ludoş—Bistriţa. De asemenea este plănuită o linie dela Deej la Bistriţa. Din capitalul, ce se pretinde pentru confecţionare lipsesc numai 80,000 fl. *Anglobanc* a amânat consimţĕmêntul sĕu definitiv la participare, până în Martie 1884, pentru ca până atunci sĕ-şi câştige date sigure despre comunicaţiunea liniei Someşene. Spesele clădirei s'au preliminat cu 1 milion 800,000 fl.

* (Necrolog). Primim următorul anunţ funebru:

Rafila Brancovan, fică, *Mărina Branea*, soră, *Galaction Şagău*, nepot, fac cunoscut tuturor consângenilor, amicilor şi cunoscuţilor trecerea la cele eterne a iubitului lor tată, frate şi unchiu

Iosif Brancovan,
protopresbiter onorar din Idicel.

Remăşiţele-i pămêntesci se vor aşeda în cimiteriul gr. or. din Idicel în 18/30 Septemvre a. c. la 10 oare antemeridiane, la care solemnitate funebră se învită consângenii, amicii şi cunoscuţii.

Idicel, 16/28 Septemvre 1883.

* (Fulgere şi tunete.) Duminecă a ploat o ploicică caldă, acompaniată de fulgere şi tunete ca pe la S. Petru.

* (Ovaţiuni împreunate cu păcăleli.) În ţilele aceste facultatea de medicină din Budapesta a avut norocire a primì în sinul ei pe întemeietoriul chirurgiei moderne, profesorul din Englitera Lister. La conductul cu facle, precum şi la banchetul dat în onoarea oaspelui, după ce i s'a îndulcit auţul cu idioma sonoră maghiară (profesorul nu scie unguresce) i s'a dat şi probe despre progresul unguresc în limba engleză — toaste şi discursuri în limba engleză. Profesorul Lister, care nu scie apreţuì nici staticitatea limbei maghiare şi n'are idee destul de perfectă nici pentru suveranitatea limbei statului, în care dênsul funcţionează ca profesor, s'a pus şi a rĕspuns *nemţesce!* Lister se vede, că n'a cetit, ori s'a prefăcut că n'a cetit nici despre închiderea teatrelor germane, nici despre mĕsurile, prin care se reduce limba nemţească în Ungaria; ori apoi, auţind englezasca ungureasca va fi cugetat că ungurii nu vor pricepe pe cea veritabilă englezească şi le-a vorbit nemţesce, o limbă pricepută de toţi ungurii, cari au pretensiunea de a trece de oameni cu carte.

* (Nrul 38 din „Familie“) redactată de dl Iosif Vulcan a apărut în 18/30 Septemvre cu următoriul cuprins:

Nu pot murì! poesie de Carol Scrob. — Ursita mea, novelă de Virgil Oniţi. — Posiţiunea femeii de V. Leşan. Cum s'a păcălit Iordachie (cu 9 ilustraţiuni.) — Geniul filosofic de C. P. Pĕcurar. — Studii limbistice (urmare) de Simeon Mangiuca. — Idei şi principii economice de Ioan Roman. — La capĕtul lumii — Iosif Vulcan. — Literatură şi arte. Ce e nou? Bomboane. Logogrif . . . . . .

* (Deraliare.) Duminecă a fost sĕptămână, când trenul fulger, care venea dela Viena, între Turnu Severin şi Vercio rova, la Kilometrul 373, a eşit de pe linie. Despre nenorocirea aceasta cetim următoarele detaiuri: Duminecă după ameaţi ploase foarte tare. În urma ploii scarpa s'a muiat şi o parte din'trînsa a căţut pe linie. Trenul fulger, când a ajuns la aceasta, s'a abătut de pe linie. Maşina fu aruncată 6 metri afară de linie şi, s'a înplântat în pământ. Lui Cancea, frênariului i s'a sdrobit piciorul drept. El a şi murit scurt dupa catastrofă, chinuit de dnrerile cele mai crâncene. Ling, conductorul a luat o conclusiune periculoasă la cap. Călĕtorii, între cari generalul Ipatescu, generalul Zefcari, deputatul şi profesorul de universitate Pana-Buescu şi generalul Tŭrr şedeau la masă, când s'a întemplat catastrofa: din norocire călĕtorii au scăpat numai cu frica. Abia după o aşteptare de două oare a sosit un tren cu două vagoane de clasa I. la locul nenorocirei. Cu trenul acesta călĕtorii au

---

Cristian, căruia Osmund îi traduse cuvintele aceste admira încrederea Dalecarlianului şi întrebă, dacă increderea aceasta se estinde asupra ori cui, care reclamă ospitalitatea sa.

— Ospitalitatea sa e în deobşte foarte mare, rĕspunde maiorul; aici datinele sûnt patriarchale. Dalecarlianul este Sviţerul Nordului, el are virtuţi mari şi aspre; dară el trăesce într'o ţeară sĕracă. Esploataţiunea minelor aduce mulţi vagabonţi şi lumea aceasta suterană ascunde adeseori criminalistii, ce se subtrag multă vreme pedepselor, pronunţate in contra lor in alte provincii. Ţĕranul, dacă nu este proprietar sau funcţionar de mine el este aşa sĕrac, încât uneori este nevoit a cerşì sau a fura. Şi totuşi, numĕrul facătorilor de rele e foarte mic în comparaţie cu oameni fără stare, de cari clasele privilegiate nu se ingrigesc nici decât. Ţĕranul bogat nu se poate dară încrede în toţi trecĕtorii, el nici nu se mai încrede în nobilime, de oare ce ea votează în cameră regulat pentru propriile sale interese, ce sûnt contrare intereselor claselor celorlalte; militariul însĕ, mai cu samă cel dela indelta, este prietenul ţĕranului. Noi sûntem puterea cea mai independentă, ce esistă, pentru că legea ne dă o esistenţă fericită şi cinstită pe lângă toate influinţele contrare. Se scie, că noi sûntem în deobşte devotaţi regatului, când el se face spriginul poporului în contra abusurilor nobilimei. Robul sĕu este la noi şi ţĕranul, care face causa comună cu el, nu se inşală. Lasă, lasă Cristiane: va venì timpul când cameră şi senat vor fi nevoiţi a socotì cu cetăţeanul şi cu ţĕranul: Regele nostru nu cutează a face nimica. Regina noastră Ulrica ar cuteza dacă soţul sĕu ar avè energie; dară s'ar oprì sora lui Frederic cel Mare pe calea aceasta, dacă ar isbuti odată a nimicì mândria şi ambiţiunea iarlilor? Eu mĕ îndoiesc . . . Ea n'ar cugeta la altceva decât la estinderea puterei regale, fără a admite că libertatea publică trebue sĕ câştige prin aceasta. Speranţa noastră este dar aşa în Henric, principele regal. El este un bărbat de geniu şi de fapte!... Da, da! va sosì timpul... Pardon! Eu mi-am uitat că dta vrei sĕ veţi blănării şi că puţin te interesează politica ţĕrei noastre; dară creţi dta, că principele regal...

— Da, da, principele regal, repetă locotenentul urmând pe majorul şi pe Cristian prin şopron.

Apoi el remase tăcut, ocupat a învĕţa de rost în gândul sĕu, memorabilele cuvinte ce tocmai le rostise amicul sĕu, ca sĕ-şi facă o opiniune hotărîtă asupra situaţiunei ţĕrei sale; el nu s'ar fi prea neliniştit de situaţiunea aceasta, dacă ar fi consultat filosofia sa apatică; dară majorul avea o ideă, trebuia dară ca şi locotenentul sĕ aibă una, şi cum putea el avè altă ideă?... Consideraţiunile acestea îl conduseră a'şi pune fără reservă speranţa şi încrederea în geniul principelui regal. Se înşela el oare împreună cu Larrson? Henric (fiitorul Gustav III) avea în sine seduceri puternice: instrucţie, elocuenţă, curagiu, şi el avea de bună seamă la începutul carierei sale, iubirea adevĕrului şi ambiţiunea a face bine; dară el fu învins ca şi Carol XII şi mulţi alţii, de propriile sale pasiuni în lupta cu interesele binelui public. După ce a scăpat Svedia de oligarchie, el a ruinat-o prin pompa oarbă şi prin falsele socoteli a unei politice fără virtute: cu toate aceste el a fost un bărbat mare într'un moment dat al vieţei sale, în momentul, când, fără a vĕrsa o picătură de sânge, isbutise a elibera poporul sĕu de tirănia unei caste, care era, prin privilegiile sale, pe calea cea mai bună de a rupe echilibrul social.

Cristian, după toate ce auţise despre situaţiunea ţĕrei şi despre caracterul presumtiv a fiitorului moştenitor de coroană, consimţì bucuros cu ilusiunile şi cu speranţele maiorului, pe lângă toate acestea el era la moment încă ocupat, nu doară cu gândul aşi cumpĕra o cuptuşală pentru o haină de iarnă, nici vorbă, ci de a privì pieile de animale, grămădite în magazia strimtă a danemanului. Magazia aceasta era pentru el un curs de istorie naturală cu privinţă la unele soiuri, şi Larrson, vênător espert, îi esplica în ce regiuni din nordul Europei se găseau soiurile acelea.

(Va urma)

www.digibuc.ro

continuat călĕtoria spre Bucuresci, unde a doua di, dimineaţa la oarele 8½ au şi sosit. Cercetându-se s'a aflat că scarpa s'a surpat aproape înainte de sosirea trenului fulger.

* (Archiologic.) Din sus de podul dela Sepsi St Georg de preste Olt, o societate ce eşise la preumblare a dat preste un cimiteriu interesant din timpul emigraţiunei popoarelor. Cimiteriul, după cum se vedea din urnele aflate, este dealungul Oltului. Urnele poartă desemnuri frumoase. Tot acolo se află urme de morminte din epoce şi mai vechi. Museul sĕcuesc va urmări antichităţile acestea şi va căuta sĕ le desgroape.

* (Cum sĕ durmim?) „Electrizian" susţine, că foarte se promovează sănĕtatea, dacă patul în care durmim îl punem, ca capul sĕ fie de cătră miaḑă-noapte şi picioarele cătră meaḑă-di. Somnul este atunci mai liniscit şi mai întăritoriu. „Electrizian" o spune aceasta acum a doua oară. „Monde" spune că un medic frances are sĕ mulţămească etatea sa de 107 ani numai urmărei regulate procederei acesteia.

* (Concurenţă mare.) Dilele trecute s'a denumit noul călău de stat în Englitera. Ca un lucru curios însemnăm aci, că la acest post au concurat 1200 de indivizi. Dintre acestia numai 17 au avut norocul sĕ fie admişi înaintea sheriffilor. Iames Berif e numele acelui favorit al sorţii, care după o lungă audienţă fu denumit de călău al statului britan. Mister Iames Berif e mijlociu de stat; are cam 30 de ani. A fost pantofariu oare când, dar şi-a lăsat meseria; şi acum e representantul morţii în ţeara neguroasă a lui Albion.

Loterie.

Sâmbătă 29 Septemvre 1883.

Buda: **88 3 19 43 25**

Bursa de Viena şi Pesta.

Din 29 Septebre n. 1883.

	Viena	*B-pesta*
Renta de aur ung. de 6%	119.10	119.10
London (pe poliţa de trei luni)	119 85	119.90
Scrisuri fonciari ale institutului „Albina"	—.—	100.30
Galbin	5.69	5.70
Napoleon	9.51½	9.50
100 marce nemţesci	58.65	58.65

Nr. 304 1883 [535] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea vacantei parochii de clasa III Buru, protopresbiteratul Lupşei, în sensul înaltei resoluţiuni consistoriale din 20 Septemvre 1882 Nr. 2968 B. se escrie concurs cu terminul până în 20 Octomvre 1883 v.

Emolumentele sûnt:

a) Porţiunea canonică de 1126□° arător, 1 jug. 1433 de cucuruz, 300□° fĕnaţ şi folosirea cimiteriului,

b) 46 ferdele cucuruz sfărmit,

c) 70 ḑile de lucru,

d) lemnele de foc trebuincioase şi

e) venitele stolari.

Se observă, că venitele preoţesci se vor înbunătăţi aflându'se pămênturi de cumpĕrat în valoare de circa 300 fl. reparându-se şi casele parochiali.

Doritorii de a competa la acest post sĕ-şi aştearnă petiţiunile lor instruite în sensul „Statut org." şi a Reg. pentru parochii" la acest oficiu până la terminul prefipt.

Ofenbaia în 12 Septemvre 1883,

Pentru comitetul par. respectiv

Ioan Danciu m. p.,
adm. prot.

Nr. 225. [336] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea staţiunei învĕţătoresci din comuna bisericească gr. orientală din Petroşeni, în protopresbiteratul Haţegului, se deschide prin aceasta concurs cu terminul până la 15 Octomvre a. c.

Emolumentele sûnt:

Salariu anual 200 fl. cuartir şi lemne de foci.

Cererile concursuale instruite conform legilor din vigoare sûnt a se aşterne la subscrisul până la terminul sus amintit. Se vor preferì acei concurenţi, care pe lângă cunoscinţele de scoală vor mai avè şi pracsă în tipicul bisericei.

Haţeg la 15 Septembre 1883.

În conţelegere cu comitetul parochial

Ioan Raţ m. p.,
protopresbiter.

Nr. 331 Scol. [533] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea staţiunilor învĕţătoresci la scoalele confesionale gr. or. din comunele mai jos numite se escrie concurs cu terminul până în 29 Septemvre a. c. st. v.

1. Costeni cu salariu anual de 120 fl. v. a. cuartir în edificiul scoalei şi 3 stângini de lemne, din cari se va încălḑì şi scoala.

2. Dobric însoţită cu Dobriţinaşul cu salariu anual de 150 fl. v. a. din cari 100 fl. v. a. va solvì Dobricul şi 50 fl. v. a. Dobriţinaşul.

3. Stoiceni au salariu anual de 120 fl. v. a. cuartir şi lemne trebuincioase.

4. Incu cu salariu anual de 150 fl. v. a. cuartir şi lemnele trebuincioase.

5. Borcut cu salariu anual de 150 fl. v. a. cuartir şi lemnele trecuincioase.

6. Maşca cu salariu anual de 100 fl. v. a. cuartir şi lemnele trebuincioase.

7. Peteritea cu salariu anual de 120 fl. v. a. cuartir şi lemnele trebuincioase.

8. Văleni cu salariu anual de 130 fl. v. a. cuartir şi lemnele trebuincioase.

9. Suciul de jos cu salariu anual de 100 fl. v. a. cuartir şi lemnele trebuincioase.

Concurenţii au a'şi asterne cererile lor instruite conform prescriselor legei, la subscrisul oficiu protopresbiteral până la terminul indicat, prin posta ultimă Magyar-Lápos.

Cupşeni în 9 Septemvre 1883.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Solnocului.

Samuil Cupşa m. p.,
protopresbiter:

Nr. 343 [531] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învĕţătoresci din comunele mai jos însemnate în protopresbiteratul Agnitei, se escrie concurs până la 25 Septemvre 1883.

1. Ghijasa inferioară, cu salariu anual 150 fl. în repartiţie dela popor, cuartir în edificiul scoalei, cu grădină şi lemne de încălḑit.

2. Verd, cu salariu anual 150 fl. dintre care 80 fl. din fondul scolariu şi 70 fl. din repartiţie dela popor, cu grădină, cuartir în odăile scolei şi lemne de foc.

3. Ruja cu salariu anual 150 fl. din fondul scoalei cu grădină şi lemne de foc.

4. Iacobeni, cu salariu anual 150 fl. după repartiţie dela popor, cuartir în edificiul scoalei cu grădină şi lemne de foc.

5. Hundrubechiu cu salariu anual 150 fi. după repartiţie dela popor cuartir în edificiul scoalei cu grădină şi lemne de foc.

6. Boholţ cu salariu anual 100 fl. din alodiul comunei şi 10 hectolitre grâu dela popor, cuartir cu grădină şi lemne de foc.

7. Ţichindeal cu salariu anual 150 fl. după repartiţie dela popor şi din alodiul comunei cuartir cu grădină şi lemne de foc.

8. Alţina cu salariu anual 80 fl. din alodiul comunei, şi 70 fl. după arunc dela popor, cuartir în edificiul scoalei, cu grădină şi lemne de foc.

Petiţiunile concursuale, instruite în sensul legilor şi al regulamentelor din vigoare, au a se aşterne subsemnatului oficiu protopresbisbiteral până la terminul susindicat.

Nochrichiu, 25 August, 1883.

Oficiul protopresbiteral gr. or.

Nr. 228 [521] 3—3

CONCURS.

Devenind vacantă staţiunea învĕţătorească din Unguraş, protopresbiteratul Ungurașului, prin aceasta se escrie concurs cu terminul 24 Septemvre a. c. st. v.

Emolumentele sûnt:

1. În bani 90 fl. v. a.,
2. În bucate vici 40 cu grăunţele.
3. Lemne 3 orgii, din care vine a se încălḑi şi scoala.
4. Punţi de lumină 3.
5. Hârtie pentru scriptele învĕţătoresci conţi 3.
6. Cuartir liber în edificiul scoalei şi grădină 400□°.

Doritorii de a ocupa aceasta staţiune au asi subscerne suplicele instruite conform legilor din vigoare până la 24 Septemvre a. c. la subscrisul oficiu protopresbiteral.

În conţelegere cu comitetul parochial.

Füzes Sânpetru, 4 August, 1883.

Oficiul ppresbiteral al tractului Unguraș.

Petru Roşca m. p.
Protopresbiter.

Nr. 253. [529] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de învĕţătoriu la scoala poporală gr. or. rom. din Zam se escrie prin aceasta concurs cu terminul până la 25 Septemvre st. v. a. c.

Cu acest post este împreunat un salariu de 110 fl., şi 20 H-litre cucuruz sfĕrmit, 4 H-litre grâu, 5 orgii emne şi cuartir în edificiul scoalei.

Doritorii de a ocupa acest post au a-şi aşterne petiţiunile lor până la terminul indicat instruite conform legilor în vigoare oficiului protopresbiteral gr. or. al tractului Iliei mureşane.

În conţelegere cu comitetul parochial.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Iliei.

Alecsiu Olariu m. p.,
adm. ppresb.

Nr. 143. [528] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului învĕţătoresc la scoala confesională gr. or: din Mihalţiu cu termin până la 25 Septemvre a. c.

Cu aceasta staţiune sûnt impreunate următoarele emolumente:

1. 6 jugere 800□° arătură.
2. Dela 400 ferdele cucuruz din capital, interesele statorite de comitetul parochial.
3. Grădină de legumi lângă scoală.
4. Cuartir liber şi lemne de foc pentru învĕţătoriu şi scoală.

Doritorii de a ocupa acest post au aşi subşterne cererile instruite cu toate documentele prescrise de legile în vigoare subscrisului până la terminul susindicat.

Oficiul protopresbiteral gr. or.

Alba-Iulia, 7 Septemvre, 1883.

Alecsandru Tordăşan m. p.,
protopresbiter gr. or.

Nr. 264. [520] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea staţiunei de învĕţătoriu în comuna Hepria. protopresbiteratul Sebeşului se escrie concurs cu termin până la 25 Septemvre st. v. a. c.

Emolumentele sûnt:

Salariu: 200 fl. cuartir natural cu grădină şi lemnele trebuincioase. Cererile instruite conform prescriptelor din vigoare sûnt a se adresa la subscrisul oficiul.

Sebeş 2 Septemvre, 1883.

Oficiul protopresbiteral gr. or.

Nr. 150. [530] 3—3

EDICT.

Nicolae Dordea de religiunea gr. or. din Topârcea, comitatul Sibiiului, carele de vre-o 15 ani au părăsit cu necredinţă pre legiuita sa soţie Ana născ. Vecerdea tot de acolo, fără a se sci ubicaţiunea, se citează prin aceasta, ca în termin de *trei luni* dela prima publicare a acestui edict sĕ se presenteze înaintea subsemnatului scaun protopresbiteral, ca for matrimonial de prima instanţă, căci la din contră şi în absenţa lui se va pertracta şi decide procesul intentat contră-i de cătră soţia sa.

Sibiiu, 20 August, 1883.

Scaunul protopresbiteral gr. or. al tractului Săliştei, ca for matrimonial de I. instanţă.

„FURNICA"

cassă de economii în Făgăraş societate pe acţiuni.

Se aduce la cunoscinţa publică, că **„Furnica" cassă de economii în Făgăraş, societate pe acţiuni"** va începe activitatea sa cu ḑiua de 1 Octobre a. c. c. n. în sensul §. 60 al statutelor sale, cu următoarele operaţiuni:

a) primesce depuneri spre fructificare pe lângă libele;

b) acordă credite personale pe lângă cambii, sau pe lânga obligaţiune cu cavenţi;

c) acordă împrumuturi hipotecare;

d) acordă împrumuturi pe efecte publice.

Interesele la toate împrumuturile sûnt 8%, provisiunea ¼ % ear, la prolungaţiuni ½ %.

Interesele la depuneri sûnt 5%, plătind societatea contribuţiunea dela interese.

Informaţiuni mai de aproape se dau în toate ḑilele în carele de birou.

Cu această ocasiune Domnii acţionari ai societăţii sûnt provocaţi, ca în sensul §. 6. din statute sĕ binevoiască a plătì a treia rată de 20% asupra acţiunilor Dlor, adecă câte 20 florini de acţiune până cel mult în 31 Decemvre a. c. la cassa societăţii în Făgăraş, sau la „Albina" institut de credit şi de economii în Sibiiu", sau la filiala acestui institut în Braşov.

Făgăraş, 28 Septemvre 1883.

[534] 1—2 Direcţiunea.

Nr. 1556—1883. [532] 1—3

Publicaţiune.

La 13 Octomvre a. c. st. nou se vor esarênda pe cale de licitaţie în cancelaria comunală din **Reşinari** regalele comunei pe periodul de **3 ani** următori şi adecă: **1884, 1885** şi **1886.**

1. Eserciarea dreptului cârciumărit în Reşinari şi comuna filială Riusadului, împărţit în 5 ferdele.
2. Otelul comunal.
3. Morile comunali şi
4. **La 14 Octomvre** sĕ dau în arêndă munţii comunali.

Aceasta se aduce la cunoscinţa publică cu aceea observare, că condiţiile de licitaţie se află spre vedere publică în cancelaria comunală până la ḑiua defiptă de esarêndare.

Reşinari la 29 Septemvre 1883.

Primăria comunală.

Publicaţiune.

Duminecă în 7 Octomvre 1883 st. n. la 1 oară după ameaḑi se esarêndează pe calea licitaţiunei publice în **cancelaria comunei Sadu,** dreptul de **cârciumărit** şi **moara** cu **3 petri de măcinat** a comunei, pe timp de 3 eventual **6 ani,** începênd dela **1 Ianuarie 1884 st. n.**

Condiţiunile de licitare se pot vedea la ori ce timp în cancelaria comunală.

Sadu în 17 Septemvre 1883 st. n.

[527] 3—3 Primăria comunală.

Redactor rĕspunḑĕtor **Nicolau Cristea**

Editura şi tipariul tipografiei archidiecesane.

www.digibuc.ro